

* * * * Fará una entremaliadura cada diumenge * * * *

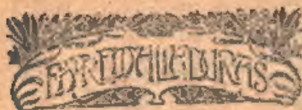
ANY 1.er * BARCELONA, 18 SETEMBRE 1904 * NÚM. 38

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ	PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Rambla de las Flors, 11	Catalunya, un any . . . 3 ptas.
— BARCELONA —	Idem, un semestre. . 2 id.
	Extranger, un any. . . . 5 id.

—Apa PATUFET, l'ull viu
que'm de fer feyna ben feta.

—Preparém, donchs, l'escopeta
qu'allá hi veig una perdíu.

Desde fora

¡Quina delicia y quin benestar! això sí que's dir ¡cor qué vols! ¡cor qué desitjas! Sobre tot pe'ls que com jo los hi agrada l'esplendor de la Naturalesa al trobarme en mitj de las montanyas pirenaicas me sembla que'l pit s'aixampla y fins me crech que soch més alt.

La contemplació d'aquest be de Deu d'ayguas y rocanas y fresch herbám, ahont pastura grans remadas de tota mena de bestiá, me fa oblidar la pesada vida de ciutat tota plena d'entrebanchs y l'anar á n'aquella vall de Nuria ahont la Mare de Deu hi té estada de desde anys y panys, lo cor me salta d'alegría, ¡ab quín gust li vaig cantar lo día de m'arribada aquella estrofa dels Goigs

Desitjós de darli gloria
lo devotíssim Sant Gil,
una imatge per memoria
fabricá hermosa y gentil,
perque los devots en ella
la vinguessen a invocar,
la Mare de Deu de Nuria
anemla tots a visitar.

Perque heu de saber que per la diada de Sant Gil se fa la festa dels pastors de la Vall y tots van a la professó que's fá desde'l santuari a la cova, ahont aquest sant hi deixá amagada la imatge junt ab las tres reliquias que son tan anomenadas, la creu l'olla, y la campana.

¡Y cóm la vaig fer petar! ab aquella bona gent que's quedavan admirats de lo que jo'ls hi explicava y sobre tot lo que no'ls *cabía á la barretina* que ab tot hi viure a ciutat no hi deixat lo trajo de montanya.

—¿No se'n riuhen los senyors? — me preguntavan. ¡Ca barret! contestava; al contrari, si fins, mireu y les hi vaig ensenyar lo meu diari del 21 de febrer.—Veyeu aquets tres que hi ha retratats, donchs tots son senyors de Barcelona.

De manera que al sentir lo que'ls hi esplicava no sabían lo que'ls passava, fins me van prometre que si las cosas los anavan be vindrían; ho veurém aquest hivern.

¡Pobre gent! pensava jo. ¡Que ne's d'enganyadora la vida! ¿No sabeu que no es tot or lo que llú! Si haig de ser jo qui us tenti a venir a la terra baixa, no ho faré

pas, que no son tan sans los vents de per avall com los de montanya.

Essent ja entrada la nit me vaig despedir fins a l'endemá pera concorre á la professó de Sant Gil, una de las costums més típicas d' aquellas montanyas que per sort encare's conservan com a mostra del cayent patriarcal d'aquesta terra de la que tant enamorat n'está

EN PATUFET

¡Recort trist!

ALS MEUS PATUFETS

Estimadas Patufetas
y Patufets estimats
quatre ratllas us dedico
encar que un xich contristat.
Avuy té ma pobre mare
molt tristos fets que contar,
fets, que la cara enrogeixen
no de vergonya, de sanch.
Sanch que bull en nostras venas
com bullia en jorns passats,
quan las tropas governadas
per Felip V lo malvat:
Nostres furs nos rabassaren
prenentnos la llibertat
de obrar dintre nostra casa
com tot qui á sa casa está;
Pagant ab sa propia vida
homs que avuy debem plorar
puig que si llegim la historia
ningú'ls pot olvidar pas.
Donchs avuy, molt mes encara
debém pensá ab los passats
tota volta que'ns rodeian
Felips com lo que he citat.
Ab aixó vos recomano
un recort pels aymats braus,
los martres que defensaren
un jorn lo nostre casal;
que sapian, desde sas tombas,
qu'encar tenim igual sanch
que mentre un catalá alení
Catalunya no's perdrá.

JOSEPH OLIVER

Carta desclosa

Excursió a las costas de Garraf y Sitjes

II (1)

Amich PATUFET: Després de la soleyada que com a plom fos nos va caure demunt de las espatllas, lo poder trepitjar los carrers de la *blanca Subur*, fou per nosaltres un verdader motiu de joya. Aquellas casas netas, aquellas torras de recreyo ab sos jardins vessant verdura y flayrosas flors, nos feyan l'efecte d'un oassis. En tot demostra aquella simpática vila una cultura gran y un sentiment artístich molt enlayrat que haurian de trobar imitadors en altres pobles de la nostra terra, si be tant trevalladors (virtut encarnada en l'esperit del poble catalá), bon xich deixats y gens curiosos.

Quina llástima qu'aquells rétols *se prohibe mendigar sin permiso de la alcaldía*, y que donan proba de lo que

(1) Vegis lo núm. 28.

—Quan acabi de fumar
no las llensi las *burillas*
Qu'en vols fer?
Las vull guardar
perque aixís puch arribar
á omplir a tras *paquetillas*.

més amunt deya, no estigan escrits en catalá. Pro paciencia, poch a poch se va lluny; l'us de nostra llengua se vą desenrotllant, y més en poblacions com aquella que ha demostrat sempre una simpatía gran per la causa que tots trevallém y fa bategar nostres cors.

Esperant l'hora del ápat, al objecte d'agafar gana y descansar de las fadigas passadas, vam fer cap al passeig de vora'l mar, hont s'hi aixeca la estatua del *Greco*. Es un seti deliciós propi d'una ciutat, un passeig que ja'l voldrian moltas capitals de provincia espanyolas.

Aquell dia nos vam donar lo gustasso de fernos tractar com a personas grans,(y com que no'ns passa gayre sovint a la canalla) nos vam fer servir a la fonda millor, per una hostalera fresca y roja de cara, un tech de primera regat per la célebre malvasía que'ns ne llepavam los... llabis. No hi va faltar lo corresponent cafetó y després, aixó en circunstancias excepcionals ja 's perdona, fins... vam fumar y tot.

Anar a Sitjes y no visitar lo *Cau Ferrat* quasi es com anar a Roma y no veure al Papa. Allá, donchs, vam fer via acompanyats de dugas amables noyas que's cuydan d'ensenyarlo als forasters. ¡Haguessis vist alló PATUFET! No'n vulguis més de quadros ben pintats, ferramenta vella, picadors de porta estranys, mobles antichs, objectes de cuyna del temps de la picor y no sé quantas cosas més en las moltas habitacions que té'l *Cau* y que demostran lo gust de son propietari y la pa-

ciencia en recullir d'assí y d'allá aquellas joyas escampadas. Endemés, la situació de la casa es deliciosa y son mirador, d'un efecte sorprenent; a la esquerra s'hi oviran tres turons, estribacions de las costas de Garraf, y al devant de tot lo que abarca la mirada, aquell mar blau y rissat quina aygua sembla ficarse a sota mateix de la casa.

Y ara que ve a tó. Hi sentit dir que'l seu propietari, en Santiago Rusiñol, nos deixa, marxant cap a Madrid. Que'm perdoni pro'm sembla que no l'ha pas encertada. Un lloch com aquest no'l trobará ben segur en aquellas terras, y'ls *jardins d'Espanya* me penso que poch los veurá en aquellas estepas, segons diuhen d'una nuesa esferehidora. Potser té intenció de ferse un altre *cau* per' llá a las riberas del Manzanares. Que hi dirá un...!

Y aquí, amich PATUFET, dono per acabada la relació de la excursió que vam fer, fins un altre dia quan no fassi tanta calor que, ajudant Deu, te contaré la que torném a portar a cap.

Te saluda ton amich,

LLUISET LLANSA

Barcelona 16 Juliol 1904.

La bicicleta he montat
per demostrá á las personas,
que lo qu'ellas saben fer
també ho sabém fer las monas.

¡¡Adeu!!

Los baylets fan rotllo y tots s'empenyan pera estar al devant; las sevas miradas vivas s'adressan al objecte qu'está al mitj d'ells y furgan los més petits detalls

de la bomba, que l'están inflant perque pugui volar lliurement per l'ayre...

Lo crit d'exclamació que han de fer los petits quan lo moment arribat sia, se'l guardan ab tot l'alé; per fí la bomba, ab tota sa majestat, surt del cercle y comensa a pujar amunt... amunt... y un crit fort d' ¡¡¡ara!!! surt de tota la maynada, y ab lo cap mirant al cel fits sos ulls en la bomba que'ls ha deixat y vigilant la direcció que prén.

. . . .

Se va tapant entre'ls núvols, se va fent petita y prompte ja no'n queda rastre d'ella; cap-moixos se quedan los infants, vejent com s'es fosa igual com bombolla de sabó la distracció que pochs moments ha los havía atret.

Ells no comprenen lo perqué no poden veure ahont s'es ficada la bomba, y ab recansa li diuhen ¡¡¡adeu!!! planyentse de que no tingan unas aletas pera seguir la marxa del tros de paper inflat, que ben cofoys lo seguirían, ab lo mateix dalit que'ls nins empaytan a voltas la papellona d'atractívols colors.

JOSEPH BATISTA.

¡Alsa! ¡alsa! quin rebombori que va aixecarse diumenge passat. Pels carrers no 's podia donar un pas, hi havia curiositat pera veure a Barcelona endiumenjada de debó y crech que axó's va lograr.

Molts teatres ja's preparan pera obrir las portas en los dias de las *fieras* y festas de la Mercé; jo crech que n'hi ha algun que de tan rovelladas que deu tenir las frontissas no podrán obrirlo. Tot podria ser.

Al Circo Ecuestre hi ha una companyía molt maca, que cada día que hi vaig m'agrada més. No se pas d'ahont las treuhen tantas sabiesas; jo la veritat hi quedo ab un pam de boca oberta, sobre tot quan surten aquells tranquils que s'atipan de bofetadas com si fossin de fusta. Quan penso que a mí, no més amenassantme, ab lo vent d'aixecar lo bras ja'm fan caurer.

L'altre dia un pallasso que feya jochs de mans va demanarme que li deixés la bar-

Ventatjas de vestirse de "chauffer"

1. —*Ojo Chato que esta* nit
me sembla *que habrá* bullit,

retina y un cop la va tenir ¿sabeu que'n va fer? donchs la va fer servir pera cuynar. Va trencar un ou y 'l va tirar á dins, va agafar un cetrill d'oli y un raig cap dintre, després un grapat de serraduras, com si fossin sal, també cap dins de la barretina. Va encendrer un misto, va posarlo a sota y en un segón va quedar fet un ou ferrat. Figureuse si n'estava d'amohinat haventme fet servir la barretina de paella.... ja li anava a tirar un esclop pel cap, pero vaig pensar que potser encara hi perdria y vaig contenirme. Després va fer altres jochs de mans y la barretina no venía, jo, que ja estava empipat, li dich:

—¡Ep! ¡que havém de jugar! ¿y la barretina? y'm diu:

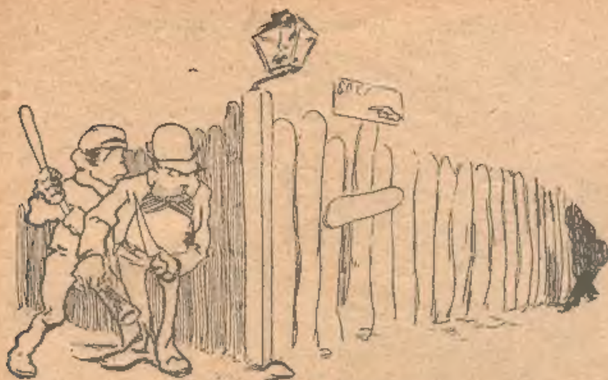
—*Yo no tener nada.*

—Cóm s' entent! crido jo enfilat a dalt de la cadira.

—*Usted quererla?*

—M' ha costat los meus quartos! y... no fem bromas, *mussiu.*

—*Mirar usted bien que tenerla en la bolsilla.*

II. —*Oyes?... Cuando esté á l'esquina le propinas la tunyina!*

Y noys, era cert, me palpo la butxaca y m'hi trobo la barretina sense cap taca d'oli, al contrari, tota plena de caramel-los.

Ab això ja ho sabeu, s'hi aneu ab barretina us atiparán de caramel-los, pero haveu de demanar que fassin lo joch del ou ferrat.

CRISTOFUL.

Lo Taconer

Un sabater ja vellet
d'edat molt adelantada,
estant a un recó de mon
tot lo dia trevallava.
Restava sempre tot sol
al peu d'una xica entrada,
cantant y retallant sola
las horas content passava,
recordant bellas consons
que desde petit cantava
a la vora de la llar
al costat de lo seu pare.
Al vespre a la hora grisa
hi anava molta quitxalla
pregantli'ls espliqués cosas
que'ls fes fer alguna rialla.
Entre ells ple de goig hi estava
lo bon home ben content
y un bon ratet hi passava
puig tothom estava atent.
Ni una mosca se sentia
al voltant del vetllador
fins que tocavan las vuit
y finava la sessió.
A aquest vell tots l'estimavan
y per pega y mala sort
agafá una malaltia
que acabá ab sa trista mort.
Y tot lo poble entristit
d'aquell bon home parlava
lo mateix los grans qu'els xichs.
ab gratitut lo ploravan.
Y passaren jorns molt tristos
tots aquells pobres baylets
fins que ara ab bellas rondallas
ha sortit EN PATUFET.

A. P. RIGAU

III. —*¡Socorro!!!*
—¡Assistencia!!!
—*¡Chato, qué haces* parat?...
—¡Jo no'l mato!!!

Moltas mercés dono a tots los meus companys de *Colaboració infantil* per lo be que varen complir fent ells sols un número del meu periódich tan maco com lo passat.

* * *

No havent arribat a temps pera entrar en máquina los trevalls que fan referencia a la commemoració del 11 de Setembre de 1714, los publico avuy no creyent que per aquest senzill motiu hagin perdut sa intencionada oportunitat.

* * *

En lo número que ve publicaré un altre concurs ab premis que procuraré sigan forsa del vostre gust.

* * *

Continuo rebent bona cosa d'original pel *Calendari* tant en dibuixos com en versos y prosa, lo que'm fa pensar que resultará interessant, artistich y bonich de veras.

* * *

IV. —Ventatja, ho es a tot ser
lo vestirse de *chauffer*.

Faig present a tots los que vulgan adquirir l'últim número, dedicat a *Colaboració infantil*, se dongan pressa, puig son molts los que'n demanan y prompte quedará agotat.

* * *

Torno a fer saber a mos llegidors, que pera publicar llurs trevalls de *Colaboració infantil*, es condició expressa que han de venir firmats ab lo nom verdader, edat y domicili; del contrari no'ls publicaré.

Colaboració infantil

1714

Diálech pera dos noys, premiat en Manresa, en un Certamen Literari.

A mon mellor amich

En March Miravitllas y Solá

Peret. — Deu te guard Jordiet, feya días que no te havía vist...

Jordiet.—Ja ho pots ben dir Peret; desde aquell día en que vas dirme:—quan

ens tornarém á trobar t' esplicaré per qué cada any en lo 11 de Setembre, los catalans ens tenim de vestir de dol, y ressar pel sufragi de las ánimas de nostres antepassats germans, que'n el 1714 donaren gloriosament sas vidas per defensar nostre Patria -¿Vols esplicarmo amiguet meu?

Peret. — Prou, home, prou, ja ho crech.

Jordiet.—Donchs apa, noy, perque'n tinch un desitj de sapiguerho...

Peret.—¡Oh, company meu! Si ets bon catalá la sanch te bullirá dintre tas venas al sapiguerho... ¡visca Deu! ¡Si sols al pensarhi...!

Jordiet.—Jo he sentit a dir que tot nostre mal vé d' allá... de Ponent... pro com que soch tan menudet, no he pogut may capir lo per qué'n venía.

Peret. — Donchs te ho diré breument Escolta bé; Catalunya, ans del 11 de Setembre de 1714, era completament lliure. Se governava per sí mateixa, no necesitava que cap més nació ó Estat, la mangoneixés per res; creixía a pasos de gegant tant en territori com en arts, ciencias y cultura; era una nació hermosa, rica y plena, perque sos fills feyners per instint, procuravan fer de sa Patria una Nació gran en industria, en comers, en ciencias, en arts, en agricultura, en ff, en tot; essent axís que Catalunya en tot y ésser una Nació petita en territori; tenía relació ab las nacions de més importancia d' Europa; vet'aquí, donchs, lo motíu de que a Felip V, rey de Castella, l'encegués l'enveja y l'odi contra los catalans y'ls hi arrebassés las llibertats per medi de son nombrós exércit, que'n la matinada del 11 de Setembre de 1714 assaltaren las murallas de Barcelona, entranthi a foch y a sanch, que'l valent Conceller en Cap En Rafel de Casanova, morí abrassat a la bandera de Santa Eularia al crit de ¡Visca Catalunya! Desd'aquell fatídich jorn, amiguet meu, Catalunya quedá dominada pel Rey de Castella. Mes ab tot y estar oprimits pe'l centralisme, ab tot hi haberhi, per desgracia, molts catalans *castellanisats*;

mentres hi hagi un cata lá que resp ri, Catalunya será sa Patria; perque la Patria no mort may!

Jordiet.—¡Oh molt bé, amich Peret, molt bé! Ara comprench quanta rahó tenen los catalanistas, que lluytan pera tornar a fruhir la llibertat, en malhora perduda, es perque estiman a son terrer nadíu, es perque tenen cor, per que senten; perque aspi ran a sa llengua, sos usos y costums, perque saben que Catalunya té personalitat propia, y s' estiman més tenir poch y bó y que sía propi, que no pas tenir molt, dolent y encara dels altres; desd'ara també vull ésser catalanista, també vull llibertat per Catalunya.

Peret.—Veig que ho has entés, amiguet meu; tant de bó tots los nens de casa nostre ho entenguin axís, que t'asseguro que vindrá un día que Cata lunya tornará a ésser lo que era. Adeu, amich meu, adeu y cridém: ¡Visca Catalunya! ¡Gloria als braus catalans del 1714!

JOSEPH VILARNAU

Devant la estátua d'En Casanova

¡Gloria a tú, martre conceller! tu fores qui ab certer bras y empunyant nostra bandera, a dalt lo mur ne pujares pera defensar ma Ciutat Comtal. Tú fores lo cavaller que, desafiant la mort, lluytares sens descáns contra lo soldat opressor. Fores tú qui ab la gramalla y ab la nostra bandera desplegada buscavas la mort certa en aquella desfeta de horrors.

Lluytares fins que la mort traydorament te feu caure atravessant lo teu cor, que respirant amor patri, a tots l'exemple deixares de fe y abnegació. Y al caurer pera sempre més, morires abrassat ab la invicta bandera de Santa Eularia.

RICART VALLS

St Julia de Vilatorta

Lo cunill escapat

Un jorn per lo camí d'Horta
per una cort vaig passar,
y d'un forat de la porta
un cunill se va escapar.

Lo cunil. molt llest corría,
anant l'amo a son detrás,
y deya'l cunill alegre;
A mi no m'agafarás.

Van arribar a un torrent
y'l cunill al'na a saltar
del cop se va obrí'l cervell,
y aixi'l pobre's va matar.

No fugiu may del casal
pera rebrer major mal.

JOAN LLENAS (13 anys.)

Estiu

Potser aquet vers
tu may ho dirias
que jo l'hagués fet
a casa la tia.
Me n'hi vaig anar
ahir a la tarde
y m'hi va portar
dejorn lo meu pare.
Hi varem fer pesca,
ab altres amichs
que a passar lo rato
hi van aixerits
La tia te flors
que'n son molt de macas
ni te de vermellas
y n'hi te de blancas
També t'hi convida
lo teu amiguet;
quan vulguis anarhi
ja bo sabs, PATUFET

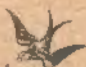
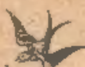
P. FELIU

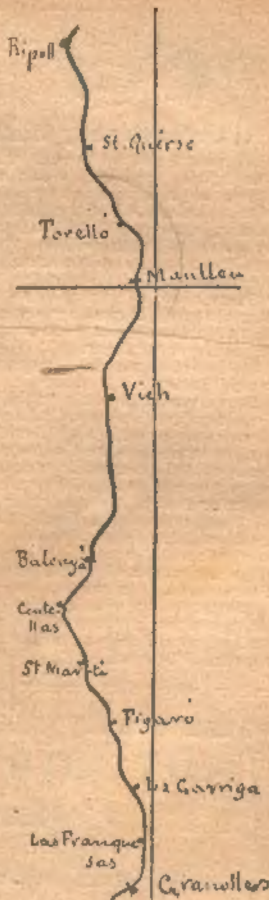

L'Avi

Balla sempre la sardana,
me diu l'avi, ¿ho sents baylet?
De la terra catalana
es de dols amor l'esplet.
Y jo content la puntejo
cada festa al sarauhet
y eixa costum sempre prego
que no's perdi PATUFET.

UN NOY ROSSELLONÉS. (14 anys.

SOLUCIÓNS

Al concurs geográfich

Lo premi era solzament un y consistia en un preciós llibre ricament enquadernat de VIATJES PER L'ILLA DE CUBA, ab magnifichs dibuixos, escrit pel P. Antón Peroinyá, escolapi. N'havía d'esser guanyador lo qui ab més exactitut enviés la solució.

S'han rebut 211 solucions y s'ha donat lo premi al que ab més veritat ha sabut interpretar lo *Concurs*, y aquest ha resultat ser:

EN J. DALMASES, de 19 anys, que viu a Tárrega.

Segueixen en mèrit y per lo tant los menciono, En Pepet B. Bosch, de onze anys, y En Salvador Cruset, de dotze anys, abdós de Barcelona, en ara que a pesar meu no'ls puga afavorir ab cap més premi.

L'afortunat podrá passar a recullir son premi, desde demá dilluns, qualsevol dia, de las 7 y mitja a las 8 y mitja del vespre, en aquesta Administració: Rambla de las Flors, núm. 11, entressol.

Essent lo premiat de fora, pot delegar a una persona d'aquí pera que, en nom d'ell y acreditant qui es, reculli 'l premi.

CORREU

Medallas: En Joan Llenas.—Lluis Godó y Plá.—Pau Vila.—Dolors Soler.—Manel Bordas.—Francesch Boix.—Ramon Porta.—Francesch Balenyá.—Ramon Farré y Samsó.—Jaume Segalés.—Luis B. Bosch.—Pepet B. Bosch.—Joseph Vergés.—Gloria Bulbena.—*Un noy rossellonés*.—P. Feliu.—Joseph Vilarnau.—Sió Doria.—En Pepito Foix.—Antoni Saladrigas.—N. Texidó.—Ramon Farré.—J. Espoy.—Joseph Palá.—Lluis Claravall.—Joseph María Farré.—Joan Badia.—Joaquim Gustá.—Ramon Soler.—*Pin*.—Joseph Juli.—Lluis G. Oms.—Llorens Sans.—Sebastiá Bofill.

Carbassas: En Victor Fiol.—Manel Rutát.

D'Administració: Joan Vilaseca, Cabrils: será servit.—Antoni Sacrest, Olot: anotada la seva suscripció.—Ramon Tasis, Sitjes: presa nota de sa carta.—Montserrat Eduart, Sant Gervasi: no podém repartir cap suscripció fora del perímetre de Barcelona. Digui ahont vol que servím la seva.—Lluís de Pont, Torroella de Fluviá: las suscripcions se pagan per adelantat.

Quedan més cartas pera contestar.

Imp. La Renaixensa, Xuclá, 13, baixos. — Barcelona

En Patufet, sempre aymant
de las tradicions dels pobles
en'sent a Nuria també
va ficá'l cap dins de l'olla.